

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η περιβαλλοντική διαχείριση θα πρέπει να περιλαμβάνει στόχους, χρονοδιάγραμμα και άτομα υπεύθυνα για την υιοθέτηση προγραμμάτων ανακύκλωσης και υπεύθυνης διαχείρισης. Ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, όμως, απαιτεί τη στήριξη και τη συμμετοχή όλων των βαθμίδων εργαζομένων. Η εκπαίδευση του προσωπικού, η παροχή πληροφοριών και παρουσίαση των επιτυχιών αυξάνουν τον ενθουσιασμό και συμβάλλουν στην επιτυχία του συστήματος διαχείρισης. Για να πραγματοποιηθεί θα πρέπει να υπάρχουν γραπτές οδηγίες για τη διαχείριση, την αποθήκευση και την απομάκρυνση των αποβλήτων. Ουσίες όπως η βενζίνη, ο υδράργυρος, το χρώμιο VI θα πρέπει να αντικαθίστανται με άλλες λιγότερο επικίνδυνες (όπου και όταν αυτό είναι δυνατό). Τα τμήματα διαχείρισης υλικού των νοσοκομείων θα πρέπει να προμηθεύονται “φιλικά” προς το περιβάλλον προϊόντα. Προτείνεται να αξιολογείται ο κύκλος ζωής όλων των προϊόντων και η επίδρασή τους στο περιβάλλον.

Η χρήση των χώρων υγειονομικής ταφής (XYTA) και των χώρων αποτέφρωσης, καθώς και η περιβαλλοντική επαγρύπνηση του γενικού πληθυσμού, προκαλεί όλο και περισσότερες συζητήσεις για την απομάκρυνση των νοσοκομειακών αποβλήτων. Για αυτόν τονλόγο είναι απαραίτητη η υιοθέτηση ενός προγράμματος δράσης σύμφωνα με το οποίο:

1. Αποφεύγονται τα απόβλητα με την υιοθέτηση νέου τρόπου χρήσης ή διαδικασίας (π.χ. διακοπή της εκτύπωσης των ιατρικών αρχείων και διατήρηση ηλεκτρονικού αρχείου).
2. Ενισχύεται η αγορά φιλικών προς το περιβάλλον μηχανημάτων.
3. Γίνεται διαχείριση των αποβλήτων (διαχωρισμός, ανακύκλωση).
4. Γίνεται έλεγχος των υλικών πριν την αγορά τους για την αποφυγή προϊόντων μη φιλικών προς το περιβάλλον.
5. Περιορίζεται η χρήση προϊόντων που περιέχουν PVC.
6. Γίνεται καθορισμός των τοξικών ουσιών και περιορισμός της χρήσης τους.
7. Επιχειρείται η αξιολόγηση των αποβλήτων τακτικά και γίνεται προσπάθεια εξεύρεσης τρόπων διάθεσής τους (πώληση χαρτιού, γυαλιού, αλουμινίου, πλαστικού).

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η εξοικονόμηση ενέργειας εξασφαλίζει χρήματα και βοηθά τα νοσοκομεία να γίνονται ανταγωνιστικά. Θα πρέπει να αναγνωριστούν τα τμήματα του νοσοκομείου που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες ενέργειας και να διερευνηθεί η δυνατότητα μείωσης

της κατανάλωσης ενέργειας. Η επανακυκλοφορία του αέρα, η προσαρμογή της θερμοκρασίας ανάλογα με το τμήμα, η μείωση του όγκου αέρα και η βελτίωση της μόνωσης του κτηρίου θα μειώσουν τις απαιτήσεις σε θέρμανση και ψύξη. Το κόστος για φωτισμό ενός νοσοκομείου μπορεί να μειωθεί με την αντικατάσταση των κοινών λαμπτήρων με λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας, τη μείωση των πηγών φωτισμού, την

τοποθέτηση ανιχνευτών κίνησης και την τοποθέτηση μεγαλύτερων παραθύρων για χρήση του φυσικού φωτισμού. Οι ηλιακοί συσσωρευτές μπορούν να μειώσουν την ενέργεια ή τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται. Οι ανεμογεννήτριες και οι συσσωρευτές γεωθερμικής ενέργειας είναι πιθανές πηγές ενέργειας για τη λειτουργία ενός νοσοκομείου.

Κατά τον σχεδιασμό νέων νοσηλευτικών μονάδων ή την ανακαίνισή τους μπορούν να υιοθετηθούν οικολογικές πρακτικές τόσο στον σχεδιασμό, όσο και στην κατασκευή και λειτουργία. Έτσι, μπορούν να χρησιμοποιηθούν:

1. Για θέρμανση: ηλιακοί συσσωρευτές, θερμοστάτες μείωσης της θερμοκρασίας χώρου κατά τις νυχτερινές ώρες, δεξαμενές συλλογής ζεστού νερού, μικρά boiler στη σειρά, θερμομόνωση των σωλήνων, των καυστήρων και των δεξαμενών.
2. Για την ηλεκτρική ενέργεια: μοντέρνα φωτιστικά στοιχεία, νυχτερινός φωτισμός, ανιχνευτές κίνησης, συσκευές ενεργειακής κλάσης A.
3. Για τον κλιματισμό θα πρέπει να υπολογιστούν οι παράμετροι κάθε κλινικής, να τοποθετηθούν θερμοστάτες, μονωμένοι σωλήνες, μείωση της ροής του αέρα σε κενά δωμάτια ή χώρους εργασίας, επανακυκλοφορία ψυχρού αέρα, χρήση φωτοβολταϊκών συσσωρευτών για την παραγωγή ενέργειας, δενδροφύτευση και τοποθέτηση φυτών για μείωση της ηλιακής πρόσληψης και το μπλοκάρισμα των ανέμων, τοποθέτηση σκιαστικών φίλμ στα παράθυρα για μείωση της απώλειας θερμότητας.

Οι νοσηλευτές οφείλουν και μπορούν να υιοθετήσουν οικολογική στάση και συμπεριφορά, τόσο στον χώρο εργασίας, όσο και στην κοινότητα. Αυτό γίνεται με τους ακόλουθους προτεινόμενους τρόπους:

- Αποφυγή οποιασδήποτε άμεσης επαφής με υδράργυρο.
- Ενημέρωση για τα επίπεδα υδραργύρου και εφαρμογή διεθνών οδηγιών.
- Λιγότερα θερμόμετρα και σφυγμομανόμετρα, σωστή απομάκρυνση αυτών που περιέχουν υδράργυρο σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς.
- Οδοντιατρική χρήση ουσιών που δεν περιέχουν υδράργυρο.
- Χρησιμοποίηση υλικών χωρίς latex και PVC (πάτωμα, βαφές τοίχου, μοκέτες, επένδυση οροφής, σωληνώσεις).
- Χρήση προϊόντων ξύλου χωρίς φορμαλδεΰδη, χρώμιο ή αρσενικό.
- Χρήση υλικών που κατασκευάζονται χωρίς καταστροφή του όζοντος.
- Ανακυκλώσιμο μέταλλο και τσιμέντο.
- Εκπαίδευση του προσωπικού.
- Μέτρηση κατανάλωσης ενέργειας και νερού, εκπομπής αερίων θερμοκηπίου, αποβλήτων.
- Υιοθέτηση προγραμμάτων ανακύκλωσης.